

IZJAVA ZA JAVNOSTI

Spoštovani!

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (v nadaljevanju Ministrstvo ali MIP) bo z eno od investicijskih različic, ki predstavlja nadgradnjo visokonapetostnega daljnovoda, ogrozilo kakovost življenja več tisoč otrok. MIP in ELES načrtujeta nadgradnjo obstoječega 220 kV daljnovoda Beričevo–Divača z močnejšim, 2x400 kV daljnovodom. Ob načrtovani severni varianti daljnovoda je gosta poseljenost prebivalstva. Dva vrtca in dve osnovni šoli so daljnovodu bližje kot 200 m. Novejše zdravstvene raziskave priznanih univerz (*Univerza v Oxfordu, Velika Britanija; Univerza v Tasmaniji, Avstralija; ...*) ugotavljajo, da imajo otroci, ki živijo 200 m ali bližje do visokonapetostnih električnih vodov, 70 % več možnosti, da zbolijo za levkemijo kot tisti, ki živijo 600 m stran od visokonapetostnih vodov. Poleg tega imajo otroci, ki živijo kadarkoli do svojega 15. leta 300 m ali bližje do daljnovoda, 3-krat več možnosti, da zbolijo za rakom, ko odrastejo. Če so živeli bližje kot 300 m od daljnovoda do svojega 5. leta, je 5-krat večja verjetnost, da bodo zboleli za rakom, ko odrastejo, v primerjavi z običajno populacijo (*dr. Gerald Draper, British Medical Journal 2005; prof. R. M. Lowenthal, Internal Medicine Journal 2007*).

MIP in ELES trenutno proučujeta dve varianti novega daljnovoda. Na prvi, severni trasi, se predvideva zamenjava 220 kV daljnovoda z močnejšim, 2x400 kV daljnovodom. Južna trasa, ob kateri je poseljenost 7-krat manjša, pa bi potekala ob že obstoječem 400 kV daljnovodu. To je trasa, ki je že 28 let določena in varovana z zakonom ravno za namen dvosistemskega 2x400 kV daljnovoda. Pred kratkim smo neuradno izvedeli, da kljub nedokončanim postopkom vrednotenja obeh različic Ministrstvo in ELES južno traso opušča kot prvo izbiro in načrtuje zgraditi nov daljnovod po severni trasi. S tem bi ogrozili življenja od 5.000 do 10.000 prebivalcev in vsaj 5.300 otrok.

Občani, ki prebivamo ob načrtovani severni trasi, in starši otrok, ki obiskujejo šoli in vrtca v bližini severne trase, smo se zbrali v Civilno iniciativo proti novemu daljnovodu. Naše stališče je, da kapitalski dobički ne smejo imeti prednosti pred zdravjem in življenjem prebivalcev. Zagovarjamo tudi stališče, da pri vrednotenju investicijskih različic vsi štirje sklopi kriterijev ne

morejo biti enako pomembni. Prostorski kriterij, ki vključuje kakovost bivanja, je daleč pomembnejši od ekonomskega in funkcionalnega. Z razumskega stališča je pomembnejši tudi od varstvenega, ki vključuje varstvo žive narave. Življenje ljudi ni mogoče postaviti na drugo mesto. Stremljenje javnega podjetja ELES k maksimiranju dobička na račun zdravja otrok in odraslih je nesprejemljivo.

V Civilni iniciativi Proti severni trasi posebej poudarjamo, da naš namen ni prenesti bremena sevanja na prebivalce ob južni trasi. Južno traso je možno prilagoditi tako, da bo odmaknjena od naselij. Tako spreminjanje trase je pri severni varianti zaradi bistveno gostejše poselitve povsem nemogoče. Poudarjamo, da nihče ne bi smel biti izpostavljen sevanju daljnovodov proti lastni volji. ELES je po našem mnenju dolžan južno traso odmakniti od naselji ali pa odkupiti zemljišča okoliških prebivalcev v mnogo širšem območju, kot je 25 metrski tehnični pas.

Občani vzdolž severne trase pozivamo javnosti, da nas podprete pri prizadevanjih za dolgoročno najboljšo rešitev za državljane (glejte našo spletno stran <http://protisevernitrase.si/>). Glede na dosedanje sodelovanje ne zaupamo pristojnemu Ministrstvu, podjetju ELES in pogodbenim partnerjem, da bodo študijo izvedli nepristransko. Vabimo vse, ki nam lahko pomagata, da bo stroka našla primernejšo rešitev in naši otroci ne bodo obolevali.

Dodatne informacije glede Civilne iniciative Proti severni trasi in kontakte lahko najdete na spletni strani <http://protisevernitrase.si/>. Dodatne informacije o severni in južni varianti pa lahko najdete na strani ELES: <http://www.eles.si/prehod-bericevo-divaca.aspx>

S spoštovanjem,
Civilna iniciativa Proti severni trasi